

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Pars Prima. De Ivrisdictione Et Foro Competenti. Pars Secunda. De Praeeminentiis & Praecedentiis

**Luca, Giovanni Battista de
Coloniae Agrippinae, 1691**

Disc. XC. Massanen. Pensionum seu Aflictuum. An possidens feuda, vel domina in diversis Principatibus, vel ditionibus, possit ratione domicilii, quod habet in Urbe, sive ob personalem ejus ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74087](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74087)

MASSANEN. PENSIONVM

S E U

AFFICTUUM.

P R O

PRINCIPE LUDOVISIO

C U M

MARCHIONE DE MONTEAUTO.

Causa disputata in Signatura Iustitiae, & resolutus pro Ludovisio.

An possidens feuda, vel dominia in diversis Principatibus, vel ditionibus, possit ratione domicilii, quod habet in Urbe, sive ob personalem ejus apprehensionem, in eadem Curia ibi conveniri, pro causis & negotiis spectantibus ad dicta diversa dominia in diversis Principatibus existentia; Et de propositione, quod *Roma est communis patria*, quando procedat.

SUMMARIUM.

- 1 **F**Acti series.
- 2 **D**e propositione, quod *Roma est communis patria*.
- 3 **I**n pagano seu viro privato non datur duplex patrimonium, vel duplex hereditas.
- 4 **F**eudatarius dicitur duplex homo, duplex habens patrimonium.
- 5 **P**ossidens plura dominia, vel feuda in diversis Principatibus vel ditionibus, non potest pro negotiis unius conveniri in loco alterius, quia tot censentur persona, quod sunt Principatus.

DISC. XC.

B praeferas pensiones Silvarum existentium in castris Vallis, & Montionis, quas fratres de Appianis dictorum castrorum possessores, de anno 1642. locaverant ministris Principis Ludovisii in Statu Plumbini pro servitio illorum aedificiorum ferri, Marchio de Monteauto eorum haeres, de anno 1664. circiter convenit dictum Principem personaliter in Curia apprehensum coram A.C. eoque talem forum declinante, atque instante causam remitti ad partes, Introducta desuper fuit disputatio in Signatura Iustitiae, quae juxta petita rescripsit in duplici disputatione desuper habita, in quarum prima, solis causatum patronis hinc inde scribentibus, satis officialiter processum fuit, cum solita propositione deducta ex Sac. Conc. Trid. Sess. 24. de reformat. cap. 20. de causis in prima instantia eorum locorum Ordinariis tractandis, Et cum altera propositione, quod in causis extra

Card. de Luca de jurisdict. & foro compet.

Curiam, quoties non agitur de executione obligationis cameralis, A.C. non est iudex competens in prima instantia, ut *decis. 150 in principio par. 4. rec. tom. 2. & sapius.*

Formalis igitur disputatio fuit secunda cum Advocatis hinc inde, & principaliter super motivo deducto ex textu in *l. Roma ff. ad municipalem*, quod scilicet Roma communis patria est, de quo *fas. in l. qui Roma num. 12. ff. de verb. oblig. Barbosa. in l. 2. ff. de judic. & caeteri apud Farin. quest. 7. n. 12.* ideoque stante apprehensione debitoris in Curia, dicebant scribentes pro actore, quod saltem ex dicta ratione hic forus erat competens, etiamsi reus conventus esset merè forensis, Multò magis dum erat etiam subditus ratione originis, & domicilii, tanquam Baro, & Domicellus Romanus, domicilium habens in Urbe, à qua solùm accidentaliter occasione gubernii Regni Aragoniae, vel simili abesse consueverat.

Scribens pro Ludovisio, cum sensu etiam veritatis, dicebam nullam subesse necessitatem assumendi aliter, magisque involutam materiam *dicti text. in l. Roma*, stante dicta utraque subiectione originis, & domicilii, quae controversi non poterat; Atque ubi ageretur de homine privato unicum patrimonium paganicum seu allodiale solùm possidente, Ego met admittebam nil suffragari, an debitum intrà vel extrà Statum Ecclesiasticum, sive an in una vel altera provincia seu ditione contractum esset, quoniam in pagano non datur duplicitas seu diversitas patrimoniorum, neque diversitas hereditatum, nisi ubi potentia statuti ad certos effectus successionis, vel similes aliter disponat *ad text. in leg. Jurisperitos §. cum oriundus ff. de excusat. tutorum cum concord. per Salgad. in labyrinth. par. 1. cap. 9. nu. 48. & sequen. & par. 2. cap. 12. nu. 68. & sequen. Rota dec. 228. nu. 34. & sequen. par. 8. & decis. 131. num. 24. & sequen. par. 9. rec. upde* propterea inani labore torquebantur scribentes in contrarium, cum copiosis allegationibus super his insistentes.

Punctum autem consistere dicebam in eo, quod agebatur de Barone, seu feudatario, plura feuda, seu dominia, ex diversis investituris, seu titulis, in diversis Principatibus, seu ditionibus possidente, in Statu scilicet Ecclesiastico Ducatus Zagarolae & Fiani, in allodium magis quam in feudum, in Regno Neapolitano Principatum Venusinum, Comitatum Conzanum, & alia dominia in feudum, ac etiam dictum alterum feudum Imperiale Status Plumbini in Etruria.

Quemadmodum igitur, ex iis, quae habentur in Romana contributionis de Columna in sua materia *sub tit. de feudis, diso. 22.* etiam feudatarius ejusdem Principatus, seu ditionis, reputatur duplex homo, duplex patrimonium, seu duplicem heredem habens omninò diversum, feudale scilicet & allodiale, seu militare & paganicum, juxta eam duplicis patrimonii distinctionem, quam in jure communi habemus, in militibus habemus, cum feudatarii milites dicuntur; Ita fortius, Principes vel inferiores Domini possidentes plures Principatus; vel respectivè plura feuda, seu dominia in diversis Provinciis seu ditionibus, & ex diversis titulis, seu fontibus, plures dicuntur representare personas omninò diversas, diversaque habere patrimonia Universalitatem constituentia, nullamque connexionem inter se habentia, ita ut inter ea, non obstante unicitate personae omnia possidentis, rectè detur actio & passio, seu alter incomparibilium concursus, quia tot finguntur personae formales, quot sunt dominia, ob illam intellectualem plarium personarum formalium divisionem, quae

§ in una,

in una, eademque persona materiali in jure passim datur, ex deductis in proposito ejusdem possessoris plurimum majoratum per *Salgad. loco citato, & in Romana contributionis de Celsis sub dicto tit. de feudis ad Bullam Baronum disc. 29.* & frequenter infra *sub tit. de praeminentiis* in proposito ejusdem Episcopi possidentis plures Episcopatus, Vel in simul & que principaliter perpetuo unitos, ut frequens usus est in Italia, Vel accidentaliter, & ad tempus ex dispensatione Apostolica, ut est frequens in Germania; Et magis proxime ad rem quoad dominia temporalia habetur eodem *tit. de praeminentiis in Pampilonen. decimarum disc. 29.* Quodlibet enim dominium, seu quilibet Principatus aut Episcopatus constituit Universitatem stantem de per se independentem ab altera, & consequenter plurium possessor pro rebus ad unam spectantibus, non dicitur subditus illius Principis vel fori, cujus est subditus ratione alterius domini, seu Principatus; Ita docent communi praxi & observantia, nedum iudicia, sed etiam humanam ob impracticabilitatem, quoniam magnum inconveniens omnino impracticabile esset, Ut e.g. Magni Comestabilis Columna, qui est originarius & domiciliarius Urbis, plura possidet castra & dominia in temporalis ditione Ecclesiae, necnon in Regno Neapolitano, ac etiam in altero Sicilia citra, & alibi, pro singulorum dominiorum & patrimoniorum hujusmodi negotiis actibus, & passivis, quae in singulis respectivè per illos avarios, Gubernatores, & ministros geruntur, posset in Urbe tanquam ejus domiciliarius seu in Curia apprehensus conveniri cum similibus, quod utique esset magnum absurdum.

Et quamvis ex parte actoris nimium incuraretur, quod ita esset amittere creditum suaeque actiones, ex quo non haberet, qui justitiam administraret, dum idem debitor in ea ditione est Princeps, Nihilominus parum probabilis & fortè temeraria oppositio erat, quoniam in quibuscumque Principibus superiorem non recognoscentibus, jura activa & passiva cum privatis habentibus, eadem intraret ratio, omnino tamen neglecta, dum ab ipsis deputantur Officiales, Judices, & Magistratus justitiam in causa proprii Fiscus ministrantes, &c.

ROMANA
REVISIONIS RATIONUM
PRO
MONASTERIO A.

CUM B.

Causa disputanda in Signatura Gratiae, sed concordans.

An Constitutio 74. Sixti V. per quam disponitur causas Regularium summarie cognoscendas esse in Sacra Congregatione Episcoporum, & Regularium negotiis praeposita, procedat in causis vertentibus inter ipsam Religionem seu Monasterium, & illum, qui alias Religiosus, per annulationem professionis, seu ex alio titulo effectus est secularis.

***

SUMMARIUM.

- 1 **C**ausa controversa.
- 2 De Constitutione Sixti V. super erectione Congregationis Regularium.
- 3 De jure causa Regularium sunt cognoscenda summarie, & sine tela iudicii.
- 4 Neque cognoscenda sunt extra ordinem, & qui dicantur in proposito Superiores ordinis.
- 5 Dicta Constitutio non procedit in causis cum secularibus.
- 6 De ratione ob quam Religiosus effectus secularis, non venit sub dicta dispositione.
- 7 Gratia appellatione remota regulariter non concedenda sine justa causa, & qua sit.
- 8 S. Congregationes procedunt extra iudicium & appellatione remota.
- 9 Non procedunt in causis requirentibus formalem processum.

DISC. XCI.

Uodam Religioso expressè professio, bona Monasterii plurimum annorum spatio administrante, erederunt ejusdem Monasterii superiores aliquos defectus in dicta administratione adesse, unde propterea, illa interdicta, nonnulla bona dicti Religiosi pro reintegratione sequestrarunt & acceperunt, quare ipse aequaliter profugus, post aliquod tempus, quadam suae professionis nullitate allegata, obtinuit illam per Vicarium, ac Superiorem localem juxta formam à Sac. Conc. Trid. praescriptam canonizari per sententiam diffinitivam, cujus vigore ad statum secularem rediit, in quo statu volens bona praedicta recuperare, utpotè non intuitu Religionis, vel status Religiosi quaesita, sed aliunde obventa, necnon dictae administrationis rationes revideri, causam introduxit in Sac. Congregatione Episcoporum & Regularium negotiis praeposita; Quia vero ex aliquibus prudentialibus motibus Monasterio non expediebat causam praedictam, ita summarie, ac in forma extrajudiciali in dicta Sac. Congregatione cognosci, sed eam remitti ad Rotam, vel alios iudices ordinarios, cum processu & ordine judiciali per tramites juris cognoscendam, huic autem petitioni altera parte se opponente, Sacra Congregatio non annueret; Hinc proinde habito recurso ad Sanctissimum, ac remisso negotio ad Signaturam Gratiae, punctus ulteriorem disputationis progressum non habuit ob subsequutam concordiam.

In hujus autem disputationis praeparatione, ac etiam occasione dicti recurso ad Sanctissimum, scribens pro Monasterio, etiam cum sensu veritatis, dicebam probabilem beneque fundatam esse hujus partis petitionem; Licet enim per Constitutionem 74. Sixti V. prudenter ac pie disponatur in erectione undecimae Congregationis Regularium, incongruum esse, Religiosorum controversias in foro per iudicarios anfractus tractari, idcirco, ut Religiosi, remotis impedimentis, & judicialibus contentionibus, sub Religionis suavi jugo quietè viveret, & gratum Altissimo famulatum praebere valeant, disponitur eorum controversias per dictam Sacram Congregationem summarie decidi debere.

Quod etiam ex juris communis dispositione vel intentione originem trahit, quoniam causae Religiosorum sine strepitu & figura iudicii, summarie, ac abique